

ที่ กพอ.๑๗๐๐/๑๑๓

วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก
มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อเสนอใหม่

เรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

อ้างถึง ๑.หนังสือนำเรียนท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เรื่องขอให้ทบทุนประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่องระบุชื่อยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ พ.ศ. ... โดยอ.ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์
คณบดีวิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต เลขที่๑๗๐๐/๑๑๒ ลงวันที่ ๑๒
กรกฎาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.ข้อเสนอร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับใหม่

ตามที่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด ได้มีมติเสียงข้างมากเมื่อวันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม
๒๕๖๗ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ (๒) แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดในการเสนอแนะ
ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข ในการระบุชื่อโดยได้
รวมถึงช่อดอกกัญชา ช่อดอกกัญชง และยาง ให้เป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ โดยคณบดี
วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต ได้ทำหนังสือขอให้ท่านได้ทบทุนร่าง
ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าว

โดยสาระสำคัญของการเรียกร้องให้มีการทบทุนการประกาศให้ช่อดอกกัญชา และช่อดอก
กัญชงให้เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ นั้น ด้วยเพราะมี ๔ ปัจจัยที่สำคัญคือ

๑. มีการเลือกใช้ข้อมูลของผู้ที่ต่อต้านกัญชาเป็นฐานข้อมูลหลักในการตัดสินใจให้ช่อดอก
กัญชาและกัญชงกลับไปเป็นยาเสพติด ซึ่งอาจมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากวิธีการเก็บข้อมูล
และการตีความที่ไม่ถูกต้อง

๒. อาจส่งผลทำให้ผู้ป่วยส่วนใหญ่เข้าไม่ถึงการใช้กัญชาทางการแพทย์เหมือนในอดีต

๓. มีปัญหาข้อกฎหมายที่เปลี่ยนไปจากเดิมโดยมีการกีดกัน วิชาชีพการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ และหมอพื้นบ้าน ไม่ให้จ่ายยาที่เป็นสารสกัดกัญชาและกัญชงซึ่งอาจ ทำให้สถานการณ์เลวร้ายกว่าเดิมสำหรับผู้ป่วยได้

๔. ประมวลกฎหมายยาเสพติดที่เปลี่ยนไปจากกฎหมายยาเสพติดเดิม โดยมีการระบุให้เภสัชกร ต้องอยู่กับเภสัชกรผู้ได้รับอนุญาตในการปลูกกัญชาตลอดเวลาทำการ และรวมถึงต้องมีเภสัชกร อยู่ในคลินิกแพทย์แผนไทยหรือคลินิกแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่จ่ายยากัญชาตลอดเวลาทำการด้วย อันเป็นการบั่นทอนการปลูกของเภสัชกรรายย่อย และปิดกั้นสถานพยาบาลให้มีความสามารถในการจำหน่ายกัญชาให้กับผู้ป่วยได้ยากยิ่งกว่าเดิม ตามอ้างถึง ๑.

อย่างไรก็ตามเนื่องด้วยสถานการณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและกัญชง ได้กระจาย กระจายเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับทั้งในทางการแพทย์ สุขภาพ และเศรษฐกิจ และมี ผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากและหลายมิติ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วควรตรากฎหมายเป็นการเฉพาะในฉบับ เดียว และแก้ปัญหาที่มีความหลากหลายมากกว่าที่จะกำหนดให้เป็นยาเสพติดอย่างเดียวหรือ ประยุกต์ใช้กฎหมายฉบับอื่นก็ยังไม่มีความเหมาะสม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสถานการณ์ที่ร่างพระราชบัญญัติ กัญชา กัญชง ไม่สามารถจัดทำขึ้น สำเร็จได้เป็นเวลา ๒ ปีนับตั้งแต่การนำกัญชาออกจากยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ ได้ก่อให้เกิด ปัญหาลงโทษที่ไม่รุนแรงพอต่อการกระทำความผิด และกำลังพลของกระทรวงสาธารณสุขไม่ เพียงพอต่อการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเข้มข้นต่อผู้กระทำความผิด แต่ในขณะเดียวกันก็มีผู้ที่ ได้ลงทุนโดยสุจริตก่อให้เกิดการจ้างงาน ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ และการกระตุ้นเศรษฐกิจได้อย่าง กว้างขวาง

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้นี้จึงควรจะมีการแยกแยะ “วิธีการใช้” และพิจารณาในประเด็นเรื่อง เงินไซ “เวลา” ที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหายังเป็นจุดอ่อนต่อนโยบายกัญชา และยังคงสร้างความ เชื่อมั่นให้กับนักลงทุนว่าธุรกิจที่ก่อให้เกิดอุปการต่อระบบเศรษฐกิจควรจะต้องได้รับการคุ้มครอง โดยไม่ต้องรอการประกาศกฎหมายลำดับรองที่ยังไม่แน่ชัดอีกด้วย

ในขณะเดียวกันต้องให้โอกาสผู้ประกอบการปรับตัวให้กระทำในสิ่งที่ถูกต้องตาม กฎหมายและเป็นที่ยอมรับต่อสังคมไทยและต่างประเทศมากขึ้น โดยมีกฎหมายที่สามารถ กำกับดูแลและบังคับใช้ได้จริง และมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเพียงพอ

ดังนั้น “การบังคับใช้”กฎหมายในปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันโดยอาศัยประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ให้ช่อดอกกัญชา และช่อดอกกัญชงเป็นยาเสพติดแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ เป็นสิ่งที่เข้าไปในการแก้ไขปัญหามองอย่างที่ยังคงมีความเป็นห่วง ในขณะที่ “การสร้างเชื่อมั่น”ต่อนักลงทุนไม่สามารถ “รอเวลา” เพื่อตรากฎหมายลำดับรองได้เช่นกัน แต่ในอีกด้านหนึ่งประเทศไทยยังต้องการ “เวลา”ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงในระดับงานวิจัยเพื่อยุติข้อขัดแย้งในการใช้ประโยชน์และโทษของกัญชาในการพึ่งพาตัวเองของประชาชนอีกด้วย ที่ไม่สามารถผลิผลลามาตัดสิทธิประชาชนไปก่อนโดยไม่ได้ศึกษาข้อเท็จจริง

ในความเป็นจริงแล้ว การประกาศกระทรวงสาธารณสุขให้ช่อดอกกัญชาและช่อดอกกัญชงเป็นยาเสพติด นอกจากจะมีปัญหาหลายด้านทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในทางปฏิบัติดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนอย่างมหาศาลอีกด้วย จึงขอเสนอหลักการที่เป็น “ข้อเสนอใหม่”เพื่อให้วิเศษของกัญชายังคงเดินต่อไปได้และมีการปรับตัวให้มีความเหมาะสม โดยมีการแยกแยะดังนี้

หลักการที่ ๑ ให้ช่อดอกกัญชา ยาง และสารสกัด กลับไปเป็นยาเสพติดอย่างมีเงื่อนไข คือผู้ที่ปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายจะได้รับการคุ้มครอง ผู้ที่กระทำผิดกฎหมายจะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายและมีบทลงโทษตามกฎหมายโดยประมวลกฎหมายยาเสพติด และทำได้ทันทีไม่ต้องรอวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

ดังนั้นร้านกัญชาที่ลักลอบนำเข้ากัญชาจากต่างประเทศก็ดี การละเมิดจำหน่ายกัญชาให้กับเด็กและเยาวชนก็ดี การเปิดร้านขายกัญชาโดยไม่ได้รับอนุญาตก็ดี หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขก็ดี จะต้องถูกจับกุมและถูกลงโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติดทันที โดยไม่ต้องรอวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘

หลักการที่ ๒ จะต้องเปิดเสรีทางการแพทย์ในทุกระดับ แพทย์ทุกสาขาจะต้องมีเสรีภาพในการใช้กัญชา รับผิดชอบและติดตามผลของคนไข้เอง ซึ่งแต่ละวิชาชีพต่างมีสภาวิชาชีพกำกับดูแลอยู่แล้ว จึงให้มีผลทันทีนับแต่วันประกาศ

หลักการที่ ๓ ผู้ป่วยที่มีใบสั่งยาจากแพทย์ในทุกระดับ จะต้องได้เข้าถึงยากัญชาได้ ร้านกัญชาจึงไม่ต้องปิดร้าน แต่จะต้องปรับตัวเป็นสถานที่จำหน่ายสมุนไพรควบคุมสำหรับผู้ป่วยที่มีใบสั่งยาจากแพทย์ในทุกระดับโดยไม่มีการปิดกั้น ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกัญชาในฐานะสมุนไพรควบคุมให้ได้ตามวัตถุประสงค์นี้ต่อไป

หลักการที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ที่มีช่อดอกกัญชา ยาง หรือสารสกัด หากทำตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร กฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร กฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง กฎหมายว่าด้วยยา และกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งย่อมต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีความปลอดภัยแล้ว จะต้องได้รับการคุ้มครองทันทีที่ไม่เป็นยาเสพติดอีกต่อไป จึงจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนทันทีในวันออกประกาศ ซึ่งเป็นลักษณะข้อความเดียวกันกับ พระราชบัญญัติ พืชกระท่อม ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ใดที่ดำเนินการไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดเช่นกัน

หลักการที่ ๕ เมื่อวิกฤติของเวลากับปัญหาที่สังคมห่วงใย ได้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขแบบมีเงื่อนไขได้ทันทีโดยไม่ต้องรอถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ แล้ว ย่อมต้องมีเวลาในการพิจารณาเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนในเรื่องสิทธิของประชาชนในการปลูกเพื่อการพึ่งพาตัวเอง จึงควรตั้งคณะกรรมการศึกษาจากทุกฝ่ายเพื่อหาข้อยุติทางวิชาการที่ยังขัดแย้งกันเพื่อการปรับปรุงเงื่อนไขให้ได้ดีขึ้น ก่อนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ และให้ประชาชนปฏิบัติตามเงื่อนไขในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ (ซึ่งยังคงเป็นไปตามเงื่อนไขเวลาเดิม) หรือใช้เวลาดังกล่าวในการเร่งการตราพระราชบัญญัติ กัญชา กัญชง ในสภาผู้แทนราษฎรควบคู่กันต่อไป

ทั้งนี้ได้แนบตัวอย่างร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับใหม่ โดยอาศัยหลักการทั้ง ๕ มาแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. จึงขอให้ท่านได้พิจารณาข้อเสนอใหม่นี้และยังสามารถปรับแก้ตามความเหมาะสมได้ เสนอให้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดประกอบการพิจารณาทบทวนแก้ไขการประกาศให้ช่อดอกกัญชา และช่อดอกกัญชงให้เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์)

คณบดีวิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต